

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 8Co/282/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112214390  
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112214390.2

## Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt., s.r.o. so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: F. F., bytom Z., X. I. B. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom JUDr. Ladislavom Blaškom, vyšším súdnym úradníkom Krajského súdu v Nitre, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Skalica, Petrovská 10, IČO: 42 264 154, zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/169/2013-39 zo dňa 23. mája 2013, takto jednohlasne

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

### o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom domáhal zaplatenia sumy 248,95 Eur s príslušenstvom titulom neuhradenej zmluvnej pokuty, vyúčtovanej odporcovi pre porušenie zmluvných povinností v zmysle zmluvy o pripojení, resp. náhrady škody zodpovedajúcej hodnote dotácie do poskytnutého mobilného telefónu.

Vedľajší účastník navrhol návrh ako nedôvodný zamietnuť. Namietal, že zmluvná pokuta poškodzuje odporcu ako spotrebiteľa, ako sankcia je neprimeraná v spojení s časovým aspektom, s výškou zmluvnej pokuty a vzhľadom na závažnosť porušenia zmluvnej povinnosti zo strany odporcu, keď zmluva o pripojení v znení dodatku sú typickými štandardnými formulárovými listinami a zmluvná pokuta bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná bez možnosti zmeny zmluvnej pokuty zo strany odporcu ako spotrebiteľa.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa o zaplatenie žalovanej situácie s prísl. zamietol. Rozhodol, že o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 43 ods. 1, 5, § 42 ods. 3 písm. a/, § 42 ods. 1 písm. a/, b/, § 42 ods. 4 písm. b/, Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1, § 544 ods. 1, § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb., ďalej len OZ), ako aj zisteným skutkovým stavom veci, na základe ktorého dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol dôvodne podaný.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o pripojení dňa 24.1.2007, podľa ktorej sa zaviazal navrhovateľ poskytovať odporcovi program služieb Fix m500 s dobou viazanosti 24 mesiacov s tým, že odporca obdržal za kúpnu cenu 1,-Sk mobilný telefón Mobilný telefón Nokia 6103, ktorého cena telefónu v čase uzatvorenia zmluvy bola 164,64 Eur. Faktúrou č. 7903139197 zo dňa 8.4.2009, splatnou dňa 27.4.2009 bola odporcovi fakturovaná zmluvná pokuta za zúčtovacie obdobie od 8.3. do 7.4.2009. Z bodu 3 dodatku k zmluve o pripojení mal za preukázané, že účastníci si dohodli

pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu vo výške 7.500,-Sk a náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku zmluvnej pokuty.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že s poukazom na uplatnený právny nárok nebol daný dôvod na vyhovenie konzekvencií k inej ako k dohodnutej kúpnej cene 1,-Sk, pre ktorú sa operátor dobrovoľne v rámci svojej ofenzívnej obchodnej politiky sa rozhodol inú ako predajnú cenu 1,-Sk zaplatil na základe kúpnej zmluvy nepovažoval z hľadiska záväzku odporcu za relevantnú. Skutočnosť, že odporca používal výhody paušálneho vzťahu je rovnako bezvýznamná, pretože v zmluvnom vzťahu zotrval viac ako 24 mesiacov, preto neporušil podmienku viazanosti. Nestotožnil sa s argumentáciou navrhovateľa, že zmluvná pokuta podľa zmluvného dojednávania nezabezpečuje dlh odporcu, ale zabezpečuje benefity odporcu, nakoľko predmetné tvrdenie je s poukazom na zistený skutkový stav v rozpore s príslušnými ustanoveniami zmluvy o pripojení v znení dodatku, ako aj všeobecnými zmluvnými podmienkami. Navyiac navrhovateľ nezdôvodnil, ktoré ceny za poskytnuté služby odporca neuhradil. Ďalej dôvodil tým, že zmluvná pokuta tak, ako bola dojednaná, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku bez opätovného vyhodnocovania dôvodiac tým, že bola právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať. Ďalej dôvodil tým, že zmluvná pokuta bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná predbežne formulovanou štandardnou zmluvou bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa, nebola individuálne dojednaná. Súd prvého stupňa poukázal na rozsudok OS Prešov zo dňa 13.8.2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.6.2011 č. k. 2Co/137/2010, ktorým bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 16.8.2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 9.5.2011 č. k. 18Co/136/2010, na rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 31.10.2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 26.10.2011 č. k. 11C/184/2011-82, rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/91/2011 zo dňa 24.4.2012.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa v celom rozsahu a zaviazá odporcu zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania. Namietal, že súd prvého stupňa napriek tomu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol ustanovenia zákona, ktoré použil pri rozhodovaní v merite veci, neuviedol žiaden konkrétny argument, na základe ktorého považuje dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvého stupňa neuviedol, v čom spočíva nerovnováha práv a povinností strán dodatku k zmluve o pripojení. Neuviedol, v čom on porušil práva odporcu, konajúceho v postavení spotrebiteľa. Z odôvodnenia rozsudku možno usúdiť, že samotné dojednanie zmluvnej pokuty bolo porušením práv odporcu. Súd taktiež neodôvodňuje svoj záver o existencii značného nepomeru v právach a povinnostiach zmluvných strán v dodatku k zmluve o pripojení. V rozsudku absentuje akákoľvek úvaha, ktorou sa konajúci súd riadil a na základe ktorej dospel k záveru o nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán. Súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý žalovaný získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie jeho služieb počas celých 24 mesiacov. Mal za to, že arbitrárnosť rozsudku spočíva najmä v absencii akýchkoľvek konkrétnych argumentov odôvodňujúcich deklarovanie dojednávania zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Aplikáciou argumentov uvedených súdom v rozsudku možno dospieť k záveru, že dojednanie akejkoľvek zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo strany spotrebiteľa je dojednaním absolútne neplatným, nakoľko súd naň prihliada ex offio. Súd poskytuje predmetným rozsudkom ústavne nekonformný výklad ustanovení OZ, zasahujúci do zásady zmluvnej slobody, na ktorej je postavené súkromné právo Slovenskej republiky. Predmetným konaním v širších súvislostiach nezabezpečuje účastníkom konania spravodlivú ochranu ich práv a oprávnených záujmov, ale obmedzuje ich zmluvnú slobodu a jemu priam znemožňuje výkon podnikateľskej činnosti, z dôvodu absolútneho zákazu zabezpečovať plnenie povinností odporcu, v postavení spotrebiteľa, prostredníctvom zmluvnej pokuty. Dojednanie o zmluvnej pokute je len zabezpečenie prospechu poskytnutého odporcovi. Uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty ako subsidiárneho práva, ktoré mu vzniklo až porušením primárnej odporcu, platiť cenu poskytnutých služieb riadne a včas, nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ako tvrdí súd prvého stupňa. K forme uzavretého dodatku k zmluve o pripojení uviedol, že formu zmluvy, ktorú používal nemožno bezvýhradne považovať za formulárový typ zmluvy, ktorý odporcovi neumožňuje ovplyvniť

jej obsah, práve naopak. Druh mobilného telefónu si mohol odporca vybrať sám a podľa zvoleného modelu telefónu bola rozdielna výška jeho štandardnej a akciovej ceny, teda i zmluvnej pokuty. Odporca napríklad vôbec nemusel k zmluve o pripojení odkúpiť mobilný telefón, pričom by bola zmluvná pokuta automaticky znížená o jeho hodnotu. Motiváciou zákazníkov pre uzatvorenie zmluvy o pripojení s viazanosťou 24 mesiacov bola práve akciová cena mobilného telefónu, ako i zvýhodnené volania, či ceny mesačných programov, ktorých hodnotu musel zabezpečiť zmluvnou pokutou pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti. K tvrdeniu súdu prvého stupňa o tom, že zmluvné podmienky, na základe ktorých si uplatňuje svoj nárok, už boli vyhlásené za neprijateľné rozsudkami súdov na ktoré poukázal v odôvodnení rozsudku uviedol, že ak súd v prejednávanej veci nepriznal plnenie z dôvodu, že ide o plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú súd už raz plnenie z tejto zmluvnej podmienky nepriznal a poukazuje na iný právoplatný rozsudok, musia byť závery tohto iného rozsudku uvedené v odôvodnení a musia byť v rozsudku uvedené aj úvahy, ktoré viedli súd v tejto veci s poukazom na skutkové zistenia k záveru, že ide o identický prípad. Mal preto za to, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, keď sa dostatočne nevysporiadal so zvýhodnenou kúpnu cenou mobilného telefónu a hodnotou benefitu, ktorý bol zabezpečený zmluvou pokutou. Odôvodnenie neprijateľnosti zmluvnej pokuty v rozsudku nemôže obstať ako dostatočné a presvedčivé odôvodnenie neprijateľnosti akejkoľvek zmluvnej podmienky v akejkoľvek zmluve o pripojení ktoréhokoľvek telekomunikačného operátora.

Vedľajší účastník na strane odporcu a súdom ustanovený opatrovník odporcu v konaní sa k podanému odvolaniu nevyjadřili.

Krajský súd Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP - Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb.) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa a (prihliadajúc i na vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods.1 písm. f) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods.1 písm. h) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. Ústavy a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, týmto svojím postupom odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov odôvodnenia. Pokiaľ založil svoje rozhodnutie a odôvodnil svoje rozhodnutie výlučne s poukazom na iné dve súdne rozhodnutia /súdne rozhodnutia Okresného súdu Prešov/, ktorých skutkové a právne závery však v odôvodnení svojho rozhodnutia absolútne neuviedol a keď (súd prvého stupňa) mal za to, že nie

je oprávnený na opätovné posúdenie /skutkové a právne/ zmluvného dojednania účastníkov o zmluvnej pokute (a preto sa vyjadrením navrhovateľa ohľadom uplatnenej zmluvnej pokuty nezaoberal), v odôvodnení svojho rozhodnutia tak neuviedol, aké skutkové a právne závery v tomto smere prijal.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 135 ods. 1 OSP, súd je viazaný rozhodnutím Ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s Ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b). Súd je tiež viazaný rozhodnutím Ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

Podľa § 135 ods. 2 OSP, inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Podľa § 153 ods. 4 OSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 159 ods. 2 OSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Odvolačný súd s poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia ďalej mal za to, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zároveň nerešpektuje ani citované ustanovenia, logický a gramatický výklad § 53a OZ. Odvolačný súd dospel k záveru, že výklad ustanovenia § 53a OZ je nesprávny, nezodpovedá zneniu tohto zákonného ustanovenia, keď treba prihliadnuť aj k tomu, že výška zmluvnej pokuty a okolností veci sú de facto v každej zmluve iné, keď uvedené ustanovenie (od 1.3.2010 - zákona č. 575/2009 Z. z.) zaviedlo do nášho právneho poriadku (i keď) nepriamo precedenčný charakter súdnych rozhodnutí (mechanizmus precedenčných prípadov), avšak súdne rozhodnutie je záväzné naďalej len pre účastníkov konania a precedenčný charakter súdneho rozhodnutia sa vzťahuje len na postup výkonom dotknutého účastníka po právoplatnom rozhodnutí súdu, čo automaticky neznamená, že ak jeden zo súdov v Slovenskej republike určil neplatnosť zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti, potom sú rovnako neprijateľné všetky zmluvné podmienky rovnakého charakteru, i v zmluvách použitých dodávateľom pred vydaním a právoplatnosťou takéhoto súdneho rozhodnutia. Ak napriek právoplatnému súdному rozhodnutiu, dodávateľ aj v budúcnosti bude používať zmluvnú

podmienku skôr určenú za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, nastane protiprávny stav. Súd prvého stupňa je s poukazom na vyššie uvedené dôvody potom v odôvodnení svojho rozhodnutia povinný uviesť ako individuálne posúdil zmluvné podmienky zmluvy týkajúcej sa konkrétnych účastníkov konania, aké vyvodil skutkové a právne závery v každej konkrétnej posudzovanej veci, teda nie je oprávnený len poukázať na iné súdne rozhodnutie a vychádzať z neho a to bez ďalšieho, keď na iné súdne rozhodnutia a ich závery môže poukázať len podporne. Rozhodnutie súdu prvého stupňa musí byť vždy v súlade s § 157 ods.2 OSP a súd musí vo výroku svojho rozhodnutia výslovne uviesť zmluvnú podmienku, ktorú určil za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne rozhodne vo veci a zároveň svoje rozhodnutie aj relevantne odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Odvolačí súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.